Bijlage 6 – Reactie op actieplan 'Zo werkt arbeidsmigratie voor iedereen' van gemeenten en provincies

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven met een reactie op het actieplan 'Zo werkt arbeidsmigratie voor iedereen'[1] van de provincies Limburg en Zuid-Holland en de gemeenten Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Eindhoven, Sliedrecht, Venlo en Steenbergen dat op 24 november 2025 werd aangeboden aan de Tweede Kamer.

We bieden dit overzicht naar aanleiding van de toezegging aan het lid Patijn (PRO) om de Tweede Kamer aan het eind van het jaar een voortgangsbrief te sturen over de opvolging van het rapport Roemer en daarin een reactie mee te nemen op het actieplan van gemeenten en provincies over arbeidsmigratie[2].

Aanbeveling rapport	**Opvolging**
Het Rijk ontwikkelt een dekkend registratiesysteem met duidelijke taken voor uitzendbureaus, werkgevers, huisvesters en gemeenten rondom BRP-inschrijving. Zorgt daarnaast dat je als ZZP'er verplicht in de BRP ingeschreven moet staan om als zelfstandige aan de slag te gaan.	*Een dekkend registratiesysteem* De staatssecretaris van BZK werkt samen met de minister van SZW aan een breed pakket aan maatregelen om de registratie van arbeidsmigranten in de BRP te verbeteren. De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de wet BRP. We nemen verschillende maatregelen om de rol van gemeenten te versterken. Zo ontvangen sinds juli jl. gemeenten maandelijks gegevens uit de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) om de registratie van arbeidsmigranten te verbeteren. Ook zien we dat gemeenten, zoals Meijerijstad, afspraken maken met huisvesters/werkgevers in de regio om groepsinschrijvingen mogelijk te maken. Dit verdient snelle opvolging in het hele land. Daarnaast geven we ook werkgevers een verantwoordelijkheid door de introductie van een zorgplicht. Daarbij richten we ons op de uitleners, omdat de onjuist geregistreerde arbeidsmigranten grotendeels bij een uitlener werkzaam is. Via VNG en Work in NL worden gemeenten gestimuleerd en ondersteund om hierop in te zetten. *Verplichte inschrijving voor ZZP'ers in de BRP* Het weigeren van een inschrijving als zzp'er in de Kamer van Koophandel (KVK) van een niet-ingezetene is niet verenigbaar met het vrij verkeer van vestiging. Ook niet-ingezetenen hebben het recht om zich te vestigen als zzp'er in Nederland. Als tijdens de inschrijving blijkt dat er mogelijke risico's zijn op malafide handelen binnen het werkingsgebied van de Opsporingsdienst van de Arbeidsinspectie, dan wordt dit als een

[1] Provincie Limburg: gezamenlijk Actieplan Arbeidsmigratie aangeboden aan Tweede Kamer | Provincie Limburg.
[2] TZ202606-076.

	risicosignaal doorgegeven aan de Arbeidsinspectie. Ook is de KVK bezig met het versterken van haar Poortwachtersrol.
Het Rijk voert een landelijk register huurcontracten in, om inzichtelijk te maken of er sprake is van verhuur op een bepaald adres en onder welke voorwaarden verhuurd wordt. Zo kunnen illegale verhuuractiviteiten en misstanden bij huurders (o.a. arbeidsmigranten) aangepakt worden.	De Minister van VRO werkt aan een huurregister. In mei 2026 heeft een voorstel voor een huurregister in consultatie gelegen. De minister heeft toegezegd de Tweede Kamer eind 2026 te informeren over het besluit of een huurregister wordt ingevoerd.
Het Rijk zorgt voor een goed systeem van handhaving op misstanden in uitzendconstructies, in nauwe samenwerking met politie, inspectie, woningcorporaties de NLA en gemeenten.	De Arbeidsinspectie houdt actief toezicht op de uitleenmarkt, via een specifiek programma. Daarbij wordt nauw samengewerkt met allerlei partners, bijvoorbeeld via gezamenlijke inspecties of in structurele verbanden.
Het Rijk zorgt met de NLA dat naast de handhaving op het uitzendstelsel (WTTA), er actiever wordt ingezet op gezamenlijke inspecties met gemeenten en provincies. Belangrijk is dat de NLA de doorlooptijden versnelt, hogere boetes verstrekt bij misstanden die malafide ondernemers echt raken, en gegevens- en kennisdeling tussen ketenpartners bevordert.	Gelijktijdig met deze brief heeft het kabinet in een brief aangekondigd dat met ingang van 1 juli 2027 de boetenormbedragen van de arbeidswetten opnieuw worden vastgesteld vanwege achtergebleven indexatie. Dit betreft een eenmalige verhoging van 21,7%. Daarnaast worden de boetenormbedragen vanaf 1 januari 2028 jaarlijks geïndexeerd. Ook richt de Nederlandse Autoriteit Uitleenmarkt in 2027 de gegevensuitwisseling t.b.v. het toelatingsstelsel verder in. De grondslagen hiervoor zijn inmiddels in de Baadi opgenomen. Deze Baadi bevat ook de grondslagen voor gegevensuitwisseling tussen gemeenten en de Arbeidsinspectie.
Het Rijk neemt een koplopersrol in de EU om eerlijkere concurrentie en eerlijke arbeidsmobiliteit te bevorderen, door het tegengaan van schijnconstructies (A1-verloning, schijnzelfstandigheid, doordetachering) en het verbeteren van de informatiepositie van arbeidsmigranten, met EURES en de European Labour Authority (ELA).	Dit is een van de prioriteiten voor de EU inzet van dit kabinet. Het kabinet zet hier o.a. op in het kader van het Europese pakket voor Eerlijke Arbeidsmobiliteit en heeft, samen met andere lidstaten, de Europese Commissie in een position paper opgeroepen om het juridisch kader voor de detachering van derdelanders te verduidelijken.
Het Rijk zorgt dat arbeidsmigranten die in Nederland komen, benadert en bereikt worden. Bijvoorbeeld door een landelijke, integrale aanpak om arbeidsmigratie voor en tijdens vertrek, alsook bij aankomst en verblijf, in goede banen te leiden. Maakt hierin afspraken met werkgevers, vakbonden, sociale partners en onderwijspartijen, zodat arbeidsmigranten goed als ingezetene in de BRP geregistreerd staan, de taal leren, zorg krijgen en weten wat hun rechten en plichten zijn. Zo wordt geregeld dat arbeidsmigranten meedraaien in de wijken en dorpen.	Met de Work in NL-punten voorzien we in goede informatie, hulp en dienstverlening aan EU-arbeidsmigranten. Het project zorgt ervoor dat een netwerk van hulp en ondersteuning gecreëerd wordt dat er voor zorgt dat goede samenwerking bestaat op verschillende thema's.
Het Rijk legt een structurele basis, met werkgevers en gemeenten, om taalonderwijs voor arbeidsmigranten te regelen. Zo kan iedereen in wijken en dorpen met elkaar een praatje maken. Zorgt ervoor dat arbeidsmigranten taalonderwijs mogen volgen onder werktijd, door hier met werkgevers bindende afspraken over te maken. Regelt ook voldoende	*Structureel taalonderwijs* Arbeidsmigranten kunnen gebruik maken van het gemeentelijke taalaanbod om basisvaardigheden te stimuleren. Hiervoor is dit jaar 85

financiering en docenten om het juiste taalonderwijs aan de doelgroep te kunnen geven. Dit sluit aan bij het rapport Investeren in samenleven (Adviesraad Migratie, 2025).	miljoen euro beschikbaar via de Wet Educatie en Beroepsonderwijs en vanaf volgend jaar 95 miljoen euro. *Taalonderwijs onder werktijd* Zowel de Adviesraad Migratie[3] als de SER[4] heeft in een rapport in 2025 aanbevolen om taalonderwijs en loopbaanontwikkeling onder werktijd aan te bieden. De Stichting van de Arbeid is voornemens hierover ook een cao-aanbeveling op te stellen richting cao-partijen. Daarnaast stimuleren we werkgevers vanuit SZW om in te zetten op Nederlands leren op de werkvloer. Hiervoor krijgt de Stichting Lezen en Schrijven voor de komende 3 jaar subsidie vanuit het ministerie van SZW. Regionale adviseurs van de stichting verzorgen elk jaar meer dan 70 adviestrajecten bij werkgevers. Dit met als doel om samen te kijken hoe zij taal op de werkvloer kunnen versterken, op een manier die past bij het bedrijf.
Het Rijk zorgt met de NLA en sociale partners dat slachtoffers niet de dupe worden van handhaving op huisvesting of bedrijven. Bevordert de meldingsbereidheid van arbeidsmigranten bij misstanden, bijvoorbeeld door nabetaling van achterstallig loon makkelijker te maken.	Het kabinet werkt aan een wetsvoorstel waarmee werknemers beter beschermt worden tegen onderbetaling door middel van een rechtsvermoeden in te voeren in het Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag. Door het opeisen van nabetaling makkelijker te maken, verwacht het kabinet ook dat de meldingsbereidheid toeneemt. Ook bieden organisaties zoals FairWork en Juridisch loket hulp en ondersteuning om hun loon terug te vorderen op grond van de Wet Arbeid Vreemdelingen. In deze wet is reeds een rechtsvermoeden opgenomen waarmee bescherming wordt geboden voor illegaal tewerkgestelde werknemers (derdelanders).
Het Rijk zorgt voor een structurele aanpak voor kinderen van arbeidsmigranten. Financiert de toegang tot voorschoolse educatie, extra onderwijsondersteuning en verbindt kinderopvang, onderwijs en werkgevers met elkaar	Het kabinet onderschrijft het belang van een goede start voor kinderen van arbeidsmigranten. Voor kinderen die risico lopen op onderwijsachterstand zijn er bestaande voorzieningen, te weten voorschoolse educatie (2,5 tot 4 jaar) en de aanpak van onderwijsachterstanden op de basisschool. Zowel gemeenten als scholen ontvangen hiervoor middelen. De verdeling van deze middelen vindt plaats op basis van een CBS-indicator die rekening houdt met verschillende achtergrondkenmerken die samenhangen met het risico op een onderwijsachterstand. Daarmee is er geen afzonderlijke financieringsregeling voor kinderen van arbeidsmigranten, maar worden middelen daar ingezet waar het risico op onderwijsachterstanden het grootst is. Daarnaast wordt in het Nationaal Programma Leefbaarheid en

[3] Investeren in samenleven | Adviesraad Migratie
[4] Arbeidsmigratie: minder waar het kan, beter waar het moet | SER

	Veiligheid (NPLV), via de SPUK Kansrijke Wijk, in de NPLV gebieden aanvullend ingezet op het tegengaan van onderwijsachterstanden. Een goede ondersteuning van kinderen van arbeidsmigranten vraagt om samenwerking tussen gemeenten, kinderopvang en onderwijs. Het Rijk faciliteert deze samenwerking via het bestaande stelsel, bijvoorbeeld via het verplichte jaarlijkse overleg dat gemeenten, schoolbesturen en kinderopvangorganisaties in het kader van de Lokale Educatieve Agenda met elkaar voeren over onderwijsachterstandenbeleid. Een ander voorbeeld vormen programma's zoals NPLV, gericht op kansengelijkheid en de ontwikkeling van het jonge kind. Het is daarbij primair aan gemeenten, onderwijs en kinderopvang om lokaal te bepalen welke samenwerking en ondersteuning nodig zijn. Een structurele afzonderlijke rijksregeling specifiek voor kinderen van arbeidsmigranten acht het kabinet daarom niet nodig.
Het Rijk werkt (samen met VWS) actief aan de preventie van daklоosheid en komt met mogelijkheden én handhaving voor werkgevers om daklоosheid te voorkomen.	Het kabinet voert momenteel het Plan van Aanpak kwetsbare dakloze EU-burgers uit, waarin ook acties rondom preventie zitten.
Het Rijk zorgt voor structurele middelen voor de opvang en begeleiding van dakloze EU-burgers, gericht op zowel integratie, zorg en werk in Nederland en indien nodig of gewenst, terugkeer met toekomstperspectief, werk en zorg in het herkomstland.	Op dit moment zijn middelen beschikbaar tot en met 2028. Er zal gekeken worden of en hoe de kortdurende opvang daarna voortgezet wordt.
Het Rijk zet in op hoogwaardig en vast werk door arbeidsmarkthervormingen (o.a. conform wetsvoorstel meer zekerheid flexwerkers en OVV-rapport) en door een visie te ontwikkelen over welke economie we willen zijn, inclusief bijbehorende keuzes in de economie, de arbeidsmarkt (Commissie Borstlap) en in het ruimtelijk domein (via de Nota Ruimte) . Informeren arbeidsmigranten over de meerwaarde van vast werk bij de werkgevers, en verkennen hoe de risico's voor werkgevers rondom vast werk verminderd kunnen worden	Het wetsvoorstel Meer zekerheid flexwerkers is 7 juli door de Eerste Kamer aangenomen. Dit voorstel bevat verschillende maatregelen om flexibel werk te verbeteren. Het grootste gedeelte van de maatregelen treedt per 1 januari 2028 in werking. Onderdeel daarvan is natuurlijk voorlichting, met daarbij aandacht voor arbeidsmigranten (o.a. via Workinnl). Daarnaast wordt via de rest van het arbeidsmarktpakket gewerkt aan vast werk aantrekkelijker maken.
Het Rijk vermindert de vraag naar laagbetaalde arbeid door stevig in te zetten op productiviteitsgroei, arbeidsparticipatie en arbeidsbesparende, technologische en sociale innovaties inclusief de nodige financiering hiervoor, en elimineert zo de structurele afhankelijkheid van goedkope arbeid (conform IBO-rapport). Dit draagt bij aan het innovatie en concurrentievermogen van Nederland.	Het kabinet heeft een Talentstrategie gelanceerd om bewustere keuzes te maken over het opleiden van en toeleiden naar van schaars talent voor een aantal prioritaire opgaves. In dit kader zetten we ook in op slimmer, innovatiever en productiever werken. Bijvoorbeeld door opstellen van een productiviteitsagenda en het instellen van een productiviteitsraad. En willen we dat iedereen zoveel mogelijk mee doet en blijft leren en ontwikkelen. Daartoe werken we onder andere aan een nieuwe subsidieregeling om de LLO te stimuleren gericht op de prioritaire opgaves.

Het Rijk voert een uitzendverbod in, in sectoren waar structurele misstanden plaatsvinden, beperkt uitzendwerk van (laagbetaalde) arbeidsmigranten (bijv. tot ziek en piek) en stimuleert vaste dienstverbanden bij de werkgever.	Het kabinet wil uitzendwerk in de vleesketen verbieden. Zo wil het arbeidsmisstanden aanpakken die onder andere arbeidsmigranten raken. Het verbod is op 3 juli 2026 aangekondigd en ook ter Internetconsultatie gegaan. Het verbod zal rond de zomer 2027 worden gepubliceerd.
Het Rijk voert structureel en economisch huisvestingsbeleid: borgt een gelijk speelveld door een afwegingskader met een (huisvestings)effectrapportage bij nieuwe bedrijvigheid verplicht te stellen en dit in wetgeving te verankeren.	In het coalitieakkoord is afgesproken dat het kabinet met ruimtelijke ordeningsinstrumenten en gemeentelijke bedrijfseffectrapportages wil zorgen dat huisvesting, voorzieningen en leefbaarheid op orde zijn voordat extra werknemers worden aangetrokken. Dit voornemen wordt op dit moment uitgewerkt. De minister van VRO heeft toegezegd de Tweede Kamer hierover in het najaar van 2026 te informeren.
SZW zorgt voor een plan van aanpak in herkomstlanden rondom gericht arbeidsmigratiebeleid met werkgevers, uitzendbureaus en sociale partners, dat er zowel voor vertrek in herkomstland, tijdens vertrek én in aankomstland contact met de arbeidsmigrant is en er gezorgd wordt voor een goede aankomst in Nederland met BRP-registratie, huisvesting, goede arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden en mogelijkheden tot integratie in de wijken en dorpen	Binnen Work in NL werken we aan informatievoorziening in landen van herkomst, in samenwerking met EURES (UWV) en de European Labour Authority (ELA).
De EU vergroot de capaciteit van de European Labour Authority (ELA) en de European Employment Services (EURES) om actief met lidstaten arbeidsmigratie in goede banen te leiden, via forse inzet op handhaving van illegale constructies, het tegengaan van mensenhandel en de nodige inzet rondom informatievoorziening en return mobility. Zorgt hierin ook voor eenvoudigere gegevensdeling	In september heeft de Europese Commissie voorstellen gedaan om het mandaat van de ELA te versterken. Onderdeel van die herziening betreft het versterken van gezamenlijke grensoverschrijdende inspecties, betere informatiedeling met de ELA en het versterken van handhaving op arbeids- en sociale rechten van derdelanders.
De EU maakt wetgeving of beleid om schijnconstructies zoals onjuiste A1-verloning, doordetachering, schijnzelfstandigheid tegen te gaan en zo eerlijke concurrentie te bevorderen.	Het kabinet zet in op het tegengaan van onrechtmatige detachering van derdelanders, o.a. door verduidelijking van het juridisch kader. Daarnaast stelt de Europese Commissie voor om de ELA te versterken.